

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої
програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0236-279
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Львівський національний аграрний університет
ID ОП у ЄДЕБО	19389
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Туризм Бакалавр 24 Сфера обслуговування, 242 Туризм
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/osvprog2018/osvprogrambak2018/6003-zvit101119.html http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/6003_%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%202019_%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%20..pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Меліх Олена Олександрівна – завідувач кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеської національної академії харчових технологій, доктор економічних наук, доцент
Члени експертної групи	Пирог Ольга Володимирівна - завідувач кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка», доктор економічних наук, професор; Касенкова Катерина Віталіївна – здобувач вищої освіти Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
Залучений представник роботодавців	-
Спостерігачі	-
Дати виїзду до ЗВО	11.12.19
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/main.html http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/5996_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%9B%D0%9D%D0%90%D0%A3%20%D0%B711-12-19%20.pdf

Дата надходження звіту до Національного агентства	
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<+> відсутні

Обґрунтування:

Підстави відмови акредитації відсутні

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у кондесованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма «Туризм» є актуальною в контексті врахування сучасних вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів (і здобувачів вищої освіти, і роботодавців). Вона корелює із місією та стратегією Львівського національного аграрного університету. ОП має необхідне забезпечення викладачами з належною академічною кваліфікацією, а також можливості для залучення фахівців з туризму, індустрії гостинності та інших видів практиків у сфері обслуговування. Ця ОП враховує потребу регіону у покращенні кадрового потенціалу туристичної галузі, а саме у сільському, зеленому, екологічному та аграрному видах туризму. Результати акредитаційної експертизи засвідчили, що в цілому існує достатня відповідність якісному рівню організації таких освітніх процесів як: забезпечення людськими, матеріальними інформаційними ресурсами; розробка і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості; створення прозорих відношень та процедур для якісного функціонування програми. ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм. Є недоліки, які визначені несуттєвими (рівень В). Адже усі зазначені освітні процеси мають потенціал для покращення та удосконалення, що і стало базисом консультативного оцінювання експертної групи.

Існує відповідність цілей ОП зі стратегією Львівського національного аграрного університету на 2020-2025 рр. Високий рівень відповідності ОП нещодавно затвердженому стандарту вищої освіти спеціальності за бакалаврським рівнем, а також Національній рамці кваліфікацій. Як інструмент аналізу результативності та забезпечення очікуваного рівня якості ОП здобувачами - проводиться анкетування студентів. Метою такого анкетування, а потім його аналізу в динаміці – є виявлення потреб щодо покращення організації навчання на ОП. Є наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які враховують особливості ОП. Шляхами покращення освітнього процесу була обрана нова форма інформування здобувачів вищої освіти про зміст та правила навчання і викладання на ОП - силабуси (разом із попередніми формами навчальних та робочих програм з дисциплін та навчально-методичними комплексами). Наявність у НПП публікацій у виданнях, які включені до міжнародних баз цитування, зокрема Scopus та Web of Science. Відповідність усіх викладачів програми за академічною кваліфікацією. Готовність роботодавців долучатися до участі у навчальному процесі за ОП на взаємовигідних з академією умовах. Наявність сприятливого морально-психологічного клімату в університеті. Забезпеченість потреб студентів ОП матеріально-технічною базою. Організація доступу до електронних баз даних та бібліотечних ресурсів. Існування чітких процедур щодо оновлення ОП, існування вибіркової частини ОП. Достатня прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Варто покращити передумови для участі НПП та студентів у програмах міжнародної академічної мобільності. Рекомендовано доповнити освітній процес за ОП активними методами навчання. Після громадського обговорення аналізу результативності та забезпечення очікуваного рівня якості ОП здобувачами через анкетування рекомендовано оприлюднювати звіти. Оприлюднення звітів відповідності ОП бажанням та очікуванням здобувачів, задоволеністю потреб здобувачів в будь-яких компонентах ОП дозволить в динаміці досліджувати сучасність та привабливість ОП, а потім корегувати ОП. Варто оптимізувати фінансові ресурси університету для придбання новітніх програмних продуктів як вагомої складової освітнього процесу на ОП, так і для перевірки на плагіат усіх наукових робіт здобувачів університету, що необхідно для дотримання високих вимог економічної доброчесності у закладі вищої освіти. Доцільно використовувати ефективні фінансові інструменти для постійного матеріального стимулювання результативної діяльності гаранта у контексті реального покращення якості ОП.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Попереднім ключовим документом стратегічного розвитку ЗВО розглядалася Концепція підготовки фахівців Львівського національного аграрного університету на 2010-2020 рр. (http://lnau.edu.ua/lnau/attachments/2685_%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B8%20%D1%84%D0%B0%D1%85%D1%96%D0%B2%D1%86%D1%96%D0%B2%20%D0%9B%D0%9D%D0%90%D0%A3.pdf). На момент започаткування цієї ОП її цілі відповідали Концепції підготовки фахівців ЛНАУ. На даний час вже сформована Стратегія розвитку ЛНАУ на період 2020-2025 рр., яка проходить формальні процедури узгодження та прийняття.

Пропозиції щодо вдосконалення структури ОП «Туризм» неодноразово обговорювались на засіданні кафедри туризму ЛНАУ, про що свідчать протоколи засідань кафедри (№ 5 від 19.11.18, № 10 від 10.04.19). Активна участі стейкхолдерів на цих засіданнях призвела до уточнення та переосмислення компонентів ОП. Було залучено роботодавців: управління туризму та курортів Львівської обласної державної адміністрації, туристична агенція «Савана», готель-ресторан «Status», готель «Марс», ресторан «Будьмо», Яворівський національний природний парк.

На засіданні кафедри туризму ЛНАУ (протокол № 3 від 23.10.17) було розглянуто вітчизняні (НУ «Львівська політехніка», ОНАХТ, ЧНУ ім. Федьковича та ін.) та закордонні практики ОП «Туризм» вищих навчальних закладів Польщі (м. Кельце, м.Щецинь, м. Тухоль та ін.), що потребує розвиток сільського, зеленого та екологічного туризму в Львівській області, яка має спільний кордон із Польщею.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Протоколами засідань кафедри (№ 5 від 19.11.18, № 10 від 10.04.19) засвідчена пропозиція стейкхолдерів зміни програмних результатів навчання, а саме: володіння базовими знаннями з географії туризму, туристичної картографії, екології, логістики, регіональної економіки, мовної підготовки. Для збільшення компонентів ОП щодо мовної підготовки, сервісології, психології, конфліктології було залучено на зустріч з експертами роботодавців з: управління туризму та курортів Львівської обласної державної адміністрації, ТзОВ «Вамир-Гал», ресторану «Будьмо», готель-ресторану «STATUS», СФГ «Західний равлик», агрофірми «Файна Беррі», агротуристичного господарства «Куку Ранчо», туристичної агенції «Західна перлина», туристична агенції «Савана», готель-ресторану «Sobieski», ресторану «Верхолки», готельно-ресторанного комплексу «Древній Град». Роботодавці підтвердили, що контакт і взаємовигідні відносини з ЛНАУ постійно підтримуються, що студенти виховуються із необхідними компетенціями для тих видів діяльності, які вони можуть їм запропонувати на даний час. Випускників в аналізованому періоді зі спеціальності «242 Туризм» в ЛНАУ ще не було, тому результати працевлаштування їх попереду. Представники студентського самоврядування і здобувачі на зустрічах із експертами звернули увагу, що адміністрація університету всебічно підтримує працевлаштування та стажування студентів на туристичних підприємствах Львівської області. Таким чином, позиції та потреби стейкхолдерів при формуванні цілей та результатів навчання ОП, а також під час планування графіку практичної підготовки певною мірою враховуються.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано тенденції розвитку сучасного ринку праці в туризмі, а також його галузевого та частково регіонального контексту. Перелік освітніх компонент у цілому узгоджується із цілями ОП, тенденціями розвитку спеціальності, особливостями Львівської області та ринку праці в Україні. Інтерв'ю засвідчили, що ЗВО підтримує зв'язки із роботодавцями та проводить з ними певні консультації щодо особливостей надання освітніх послуг. Частково побажання роботодавців знайшли своє відображення у цілях освітньої програми та програмних результатах навчання. Під час розробки освітньої програми «Туризм» був врахований зміст аналогічних освітніх програм НУ «Львівська політехніка», ОНАХТ, ЧНУ ім. Федьковича та ін. За результатами вивчення цих освітніх програм було визначено власний комплекс компонент освітньої програми, який у цілому є обґрунтованим. Здобувачі на зустрічах із експертами звернули увагу, що використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки туристів (тобто ті компоненти, які їм були необхідні під час проходження практики на місцях практик у роботодавців) було введено на наступний семестр навчання та відображено в індивідуальній освітній траєкторії. Ці елементи також знайшли своє відображення в щорічних результатах аналізу опитування студентів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для бакалаврського рівня, а також затвердженого освітнього стандарту. До його затвердження у 2017 році в ОП відсутньою була позиція написання випускової (дипломної роботи), існував тільки кваліфікаційний іспит. Оскільки ця ОП щорічно вдосконалюється, вже у 2018 році згідно стандарту було введено поряд кваліфікаційному іспиту написання та захист випускової роботи бакалавра. Отже, ОП дозволяє досягти, визначених стандартом, результатів навчання за спеціальністю 242 «Туризм», а також у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій. Усі введення і зміни в ОП відображено прозоро і доступно: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/osvprog20181/osvprogrambak20181.html>

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Освітня програма є актуальною для стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти, виконується вона в професійних приязних психолого-емоційних умовах. ОП динамічна, зміни програми відбуваються не менше, ніж раз на рік, процедура її оновлення прозора, при оновленні враховуються як потреби регіону, так і окремих роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Нові форми змісту та структури ОП – силабуси, а також аналітичний опис задоволеності ОП потреб здобувачів вищої освіти і його динамічні показники, рекомендації з боку стейкхолдерів не висвітлюються на web-сторінках закладу вищої освіти та кафедри, де реалізується ОП

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Різна вагомість окремих підкритеріїв (наприклад, менша для підкритерія 1.4 тому, що ще не має випускників із результатами навчання, оскільки навчання на цій ОП ведеться поки 2,5 роки), ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими і не впливають на якість освітнього процесу

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

ОП повністю відповідає встановленим вимогам чинного законодавства: обсяг ОП у кредитах ЄКТС 120, з них 25 % припадає на вивчення вибіркового компоненту. У 2018 році згідно Стандарту вищої освіти України, затвердженого у 2018 році наказом Міністерства освіти і науки України 04.10.2018 № 1068, було введено у ОП поряд із кваліфікаційним іспитом написання та захист випускової (дипломної) роботи бакалавра. ОП дозволяє досягти, визначених Стандартом вищої освіти, результатів навчання за спеціальністю 242 «Туризм», а також у цілому враховує вимоги Стандарту вищої освіти: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/osvprog20181/osvprogrambak20181.html>

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП якісно структурована, її компоненти логічно поєднані та мають системні характеристики. Вибіркові навчальні дисципліни, внесені до навчального плану студента, є обов'язковими для вивчення цим студентом. Вони представлені блоками. Після зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертна комісія з'ясувала, що студенти можуть обирати дисципліни на кожен наступний рік. Вибір студентом навчальних дисциплін та їхнє внесення до його навчального плану здійснюється на підставі заяви студента. Індивідуальні навчальні плани студентів підписуються деканом до початку навчального року. Виконання індивідуального навчального плану студента здійснюється згідно із затвердженими графіком навчального процесу, розкладами занять та проведення контрольних заходів. У цілому вибір та послідовність вивчення усіх компонентів освітньої програми є обґрунтованими і дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз змісту ОП свідчить про загальну відповідність предметній області визначеної спеціальності. Освітні компоненти у цілому відповідають спеціальності 242 «Туризм» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Усі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, які включені до обов'язкової складової програми. Натомість, інтерв'ю зі студентами та роботодавцями підтвердило необхідність використання нових комп'ютерних програмних продуктів в ОП. Це дає додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг. Також студенти зазначили про те, що було б корисним збільшити години для вивчення сучасного програмного забезпечення, яке існує в галузі туризму.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами

вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО існує «Положення про індивідуальні навчальні плани»

http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/4477_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%20%D0%BF%D0%B%D0%B0%D0%BD%D0%B8%20%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2.pdf

Згідно з цим положенням індивідуальний навчальний план студент формує на підставі освітньої програми та навчального плану, схвалених вченою радою університету та затверджених наказом ректора університету. В індивідуальному навчальному плані студента зазначаються нормативні навчальні дисципліни, навчальні дисципліни за вибором у межах нормативно встановлених термінів підготовки фахівців певного рівня вищої освіти та навчальні дисципліни, що вивчаються додатково. Формується індивідуальний навчальний план студента на кожен наступний навчальний рік.

Виконання індивідуального навчального плану студента здійснюється згідно із затвердженими графіком навчального процесу, розкладами занять та проведення контрольних заходів або за встановленим студентом індивідуальним графіком навчання.

Отже, ОП, яку оцінює та аналізує експертна комісія 2017 року, а «Положення про індивідуальні навчальні плани» введено в дію наказом ректора ЛНАУ № 75 від 13.05.2019. Зустрічі зі здобувачами вищої освіти підтвердили той факт, що вони узгоджували після першого і другого курсу навчання із деканом до початку навчального року свій індивідуальний план, і впевнені, що можуть впливати на обрану освітню траєкторію.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП та навчальним планом передбачено заняття з практичної підготовки у формі практичних занять до загального обсягу годин за всіма дисциплінами становить 30,2 %, в тому числі по професійно-орієнтованими дисциплінами – 29,7 %. Окрім цього навчальним планом передбачено практику для студентів у обсязі 270 годин. Перелік усіх видів практики для освітньої програми визначаються навчальними планами.

Зустріч із майбутніми роботодавцями та існуючими стейкхолдерами дала змогу експертній комісії з'ясувати про необхідні компетенції майбутніх випускників на ОП, які є конкурентними на ринку праці Львівщини. Серед них поглиблене знання іноземних мов, вміння користуватися сучасними комп'ютерними програмними продуктами, знати основи конфліктології та психології клієнта. Окрім того, стейкхолдери наполягали, що необхідним є у вихованні здобувача вищої освіти культура та етика поведінки, людяність та чесність.

В цілому ОП відповідає зазначеним побажанням та вимогам майбутніх роботодавців, а недостатність встановлення та використання найновіших програмних продуктів на сучасних ПК, не є значним недоліком, а може стати поштовхом до оптимізації фінансових витрат ЗВО на придбання та підтримку програмного забезпечення саме у галузі туризму.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу; екологічність мислення та соціальна відповідальність; навички використання інформаційних та комунікативних технологій в ОП набувається через вивчення дисциплін «БЖД та охорона праці», «Управління конкурентоспроможність туристичного підприємства», «Інноваційні технології в туризмі», «Технологія продажів в туризмі», «Сервісологія», «Психологія споживача», «Комунікавістика», які є присутніми в ОП. Більшість інших освітніх компонент також мають окремі тематичні розділи, які дозволяють набуті певних соціальних компетенцій (soft skills). Кваліфікований кадровий потенціал ЗВО для організації такого навчання є цілком достатнім

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт за спеціальністю 242 «Туризм» на тепер відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонент (у кредитах ЄКТС) переважно реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, і у цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Зустрічі із здобувачами вищої освіти перших курсів, другого та третього з'ясували можливість набуті необхідні компетенції. Студенти зазначили, що у ЗВО існує усі необхідні ресурси (бібліотечні, методичні, соціально-побутові, інформаційні та ін.) для будь-якого впливання на свою освітню траєкторію. Але зазначили, що закордонний досвід та можливість вчитися за кордоном надала б їм більших переваг у конкурентному середовищі ринку праці у галузі туризму.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО прийнята Ухвала №1 від 28.08.2019 року про «Тимчасове положення про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти» наказ № 137 від 29.08.2019 року:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

На даний момент акредитування ОП дуальна форма не запроваджена, а тільки планується, про що зустріч із стейкхолдерами засвідчила певні наміри підписати трьохсторонні угоди.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Значна відповідність структури та змісту ОП вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю, не зважаючи на те що він був затверджений пізніше відкриття цієї освітньої програми. Забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами ОП. Наявність у ОП освітніх компонент, які були проаналізовані та оновлені роботодавцями. Практична підготовка здобувачів за ОП є складовою анкетування студентів і в багатьох випадках вона здійснюється на провідних підприємствах Львівщини.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Доцільним є впровадження процедур для покращення вибору закордонних баз практики та підвищення мотивації роботодавців до якісного керівництва практикою здобувачів ОП на підприємствах Польщі, Чехії, Румунії. Запропоновано впровадити додаткові курси та факультативи для розвитку компетенцій студентів в сільському зеленому туризмі, який динамічно розвивається саме в даному регіоні.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за усіма підкритеріями, холістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання затверджені наказом ректора академії зі змінами 23.08.2019 р. Вони оприлюднені на сайті <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/students/pravulapriujomy.html>

У Додатку 9 до Правил прийому

http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/5738_%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA_9.pdf зазначено про набір здобувачів галузі знань «Сфера обслуговування», спеціальності «Туризм» (перший рівень вищої освіти).

Правила прийому на навчання достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло. Вони не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання на ОП

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/students/specialnosti200316.html> для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної освіти вступають до ЛНАУ для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю «Туризм», зараховуються бали сертифіката ЗНО з трьох предметів: українська мова та література, іноземна мова, географія або математика (бюджет або контракт); українська мова та література, історія України, географія або іноземна мова (лише контракт). Вступник допускається до участі в конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість балів із кожного конкурсного предмета складає не нижче 100 балів. Правила у ЗВО чіткі та зрозумілі, визначені гарантом та групою забезпечення бали з сертифікатів ЗНО повністю узгоджено зі специфікою ОП «Туризм»

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Львівському національному аграрному університеті» від 10.07.2017 р. № 153 в ЛНАУ встановлено єдиний порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу ЗВО на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних вищих навчальних закладів (наукових установ) в ЛНАУ, що відповідає Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.) Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Базисом для оцінки якості цього підкритерію є посилання:

«Положення про порядок визнання іноземних освітніх документів»

http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/4477_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2.doc

«Положення про порядок визнання освітніх документів»

http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/4477_%D0%9F%D1%80%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2.pdf

«Положення про порядок відрахування, поновлення та переведення студентів до ЛНАУ»

http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/4477_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%85%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F,%20%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%9B%D0%9D%D0%90%D0%A3.pdf

«Положення про академічну мобільність» та «Положення про перезарахування»

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Тобто чіткі та зрозумілі і прозорі правила викладені на сайті ЗВО і дають можливість експертам високо оцінити в цьому підкритерії ОП. Після зустрічі із здобувачами було з'ясовано, що до моменту вступу до ЗВО на цю ОП усі необхідні питання правил вступу можна було вирішити через web-сторінки ЛНАУ у рубриці «Абітурієнту».

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЛНАУ введено в дію наказом № 171а від 26.09.2019р. «Тимчасове положення про порядок визнання у Львівському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті». Положення регламентує порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Згідно з цим Положенням для визнання результатів навчання у неформальній освіті створюється розпорядженням декана предметна комісія. До неї входять: декан факультету; гарант освітньої програми на якій навчається здобувач; науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті. Експертами було з'ясовано на зустрічі із гарантом, групою забезпечення та науково-педагогічними працівниками, що в ОП передбачено усі правила та вимоги для визнання неформальної освіти, але за 2,5 роки таких випадків не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які враховують особливості ОП. Наявність публічного доступу до документів ЛНАУ, що регулюють доступ до усіх компонентів ОП та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, сприятливі умови для можливого переведення здобувачів із однієї ОП на іншу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Надана рекомендація започаткування практики академічної мобільності здобувачів вищої освіти в контексті цієї ОП «Туризм»

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Враховуючи холістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з рекомендаціями щодо практики академічної мобільності в ОП, які вже у ЗВО частково реалізовано через «Положення про реалізацію права на академічну мобільність»
<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами візиту експертної комісії у ЛНАУ було підтверджено, що освітній процес регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному аграрному університеті» та «Положення про індивідуальні навчальні плани студентів Львівського національного аграрного університету», які розміщені на сайті університету за посиланнями <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>. Відповідно до цілей та програмних результатів навчання, заявлених у освітньо-професійній програмі «Туризм», використовуються як класичні (традиційні), так і інноваційні форми та методи навчання. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм», вони відзначали доступність інформації щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, також позитивно відзначали щодо застосування інноваційних форм та методів навчання. При викладанні навчальних дисциплін викладачі впроваджують практично-орієнтовану підготовку. Студентоцентризований підхід та принципи академічної свободи реалізуються у освітньо-професійній програмі «Туризм» при формуванні індивідуальних навчальних планів студентів, особливо забезпечуючи право на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти. Групою забезпечення за спеціальністю 242 «Туризм» при формуванні навчального плану було дотримано вимогу закону України «Про вищу освіту» (25% від загального обсягу програм). Здобувачі вищої освіти ознайомлені з процесом вибору навчальних дисциплін. З метою вдосконалення освітньо-професійної програми «Туризм» кафедра туризму системно (протягом 2017-2019 н.р.) проводить анкетування здобувачів вищої освіти, за результатами яких були опрацьовані кафедрою та внесені певні зміни (протоколи кафедри туризм № 11 від 21.05.2017 р., № 11 від 16.05.2019 р.). Результати опитування показали, що здобувачі вищої освіти переважно задоволені процесом організації освітньої діяльності, формами та методами навчання і викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачам вищої освіти на початку навчального семестру кожного навчального року викладачі надають повну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах навчальних дисциплін у формі робочих програм, які розміщені на сайті ЛНАУ за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/navmet2018.html>. Також на кафедрі туризму відбувається розроблення силабусів з навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Туризм».

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО забезпечує освітньо-професійній програмі «Туризм» поєднання навчання і досліджень шляхом підтримки викладачів та здобувачів вищої освіти брати участь у різноманітних наукових конкурсах, проєктах і олімпіадах. Кафедра представила факти (копії дипломів), що свідчать про участь та перемогу здобувачів вищої освіти у наукових заходах України. Також студенти долучаються до процесу досліджень під час виконання курсових робіт. Викладачі беруть участь у наукових дослідженнях не лише у ЛНАУ, а також ЗВО Львівської області.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Львівському національному аграрному університеті» (представлено за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>), викладачі кафедри оновлюють зміст навчальних дисциплін, зміни до яких обговорюються на засіданнях кафедри туризму. При внесенні змін враховуються наукові напрацювання викладачів та наукові досягнення і сучасні практики у галузі туризму.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Інформація про участь у міжнародних обмінах та проєктах є доступною для викладачів, що підтверджено викладачами під час особистої зустрічі. Щодо здобувачів вищої освіти, інформація про участь у міжнародних обмінах, проєктах, конкурсах доводиться до них через деканат та викладачів кафедри туризму.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Наявність робочих навчальних програм з навчальних дисциплін та процес впровадження силабусів з навчальних дисциплін є джерелом отримання інформації для здобувачів вищої освіти. Викладачі, що забезпечують освітній процес з освітньо-професійної програми «Туризм», залучають здобувачів вищої освіти до наукових заходів (конкурсів, олімпіад, проєктів) України та особисто беруть участь спільних наукових дослідженнях. Здобувачі вищої освіти на початку семестру ознайомлюються з формами, методами навчання та критеріями оцінювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Відсутність використання ІТ-платформ, які допомагають ефективно координувати освітні процеси. Відсутність академічної мобільності студентів. Отже, вважаємо, що необхідно активізувати участь ННП та здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності, а також виконання міжнародних наукових проєктів..

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Освітньо-професійна програма «Туризм» має значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.3, 4.4. Враховуючи певну (часткову) узгодженість за підкритеріями 4.2. та 4.5, освітньо-професійна програма «Туризм» відповідають Критерію 4 з недоліками, що доцільно усунути.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Загальні форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти визначені в «Положенні про організацію освітнього процесу у Львівському національному аграрному університеті», яка розміщені на сайті університету за посиланнями <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>. Усі навчальні дисципліни освітньо-професійної програми «Туризм» мають розроблені та затверджені робочі навчальні програми, де є розділи 9. «Методи контролю» та 10. «Розподіл балів, які отримують студенти». Спілкування зі студентами засвідчило, що для більшості з них критерії оцінювання у цілому є чіткими і

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм» освітнього рівня «бакалавр», який було прийнято від 04.10.2018 р. № 1068 та введено у дію з 2018-2019 н.р., кафедрою туризму було внесено зміни у освітньо-професійну програму «Туризм», а саме у форму атестації здобувачів вищої освіти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Інформація про контрольні заходи розміщують на сайті ЛНАУ за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/plannavproc/grafiknavproc74.html>. Процедура проведення контрольних заходів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ЛНАУ», «Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів ЛНАУ» та «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти у ЛНАУ», що представлено на сайті ЛНАУ за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЛНАУ активно популяризує академічну доброчесність відповідно до «Положення про академічну доброчесність», яке розміщено на сайті університету за посиланням <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>. Системно здійснюється перевірка на плагіат дипломних робіт магістрів та бакалаврів. Перевірка на плагіат наукових та інших академічних робіт здобувачів вищої освіти здійснюється викладачами (науковими керівниками) за допомогою доступних сервісів у мережі Інтернет, що пов'язано із фінансуванням таких заходів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Наявність у відкритому доступі робочих навчальних програм з освітньо-професійної програми «Туризм» з зазначеними критеріями оцінювання та методами контролю. Існування у ЛНАУ дієвих технологій для перевірки наукових робіт на плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Відсутність сучасної, дієвої IT-платформи для взаємодії здобувачів вищої освіти та викладачів кафедри туризму. Доцільно оновити «Положення про академічну доброчесність», включивши перевірку не лише дипломних кваліфікаційних робіт бакалаврів та магістрів, а також курсових робіт.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Освітньо-професійна програма «Туризм» має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.2 та 5.3. До того, є часткова узгодженість за підкритеріями 5.1 та 5.4. Отже, вважаємо, що освітньо-професійна програма «Туризм» загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що можна при реалізації освітньо-професійної програми «Туризм» усунути.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Проаналізувавши кадровий склад випускаючої кафедри туризму можна стверджувати, що науково-педагогічні працівники відповідають за академічною кваліфікацією тим освітнім компонентам, які викладають на освітньо-професійній програмі «Туризм». Узгодженістю із академічною кваліфікацією викладачів освітньо-професійної програми «Туризм» є професійна активність науково-педагогічних працівників згідно з чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності (п. 30).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами опитування науково-педагогічних працівників кафедри туризму щодо ознайомленості з процедурою добору викладачів можна стверджувати, що НПП знають цю процедуру. Процедура добору НПП базується на чинних нормативно-правових актах України та закріплена в Положенні про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів). Положення розміщено на сайті ЛНАУ за посиланням:
http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/4477_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B1%D1%96%D1%80.pdf.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами зустрічей з роботодавцями (ТЗОВ «Вамир-Гал», СФГ «Західний равлик», Готель-ресторан «STATUS», Агротуристичне господарство «Куку Ранчо», Туристична агенція «Західна перлина», Туристична агенція «Савана») можна стверджувати, що кафедра туризму активно їх залучає до організації та реалізації освітнього процесу освітньо-професійної програми «Турим». Підтвердженням цього є укладені з роботодавцями договори про співпрацю, участь роботодавців у засіданнях кафедри туризму та проведення спільних заходів. Факти співпраці відображені у протоколах засідання кафедри туризму. Так, від роботодавців (Туристичні агенції «Західна перлина» та «Савана») була пропозиція щодо введення навчальної дисципліни «Країнознавство» в навчальний план освітньо-професійної програми «Туризм» першого (бакалаврського) освітнього рівня, яку було враховано при внесенні змін до навчального плану.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі вищої освіти освітньо-професійної програми «Туризм» позитивно відгукувались щодо залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі туризму та представників роботодавців під час зустрічі. При викладанні навчальної дисципліни «Країнознавство» запрошують на аудиторні (лекційні та практичні) заняття представників роботодавців від туристичних агенцій «Савана» та «Західна перлина» для розширені знань здобувачів вищої освіти щодо культурних особливостей країн.

5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Львівський національний аграрний університет (ЛНАУ) сприяє професійному розвитку викладачів переважно через співпрацю з іншими організаціями. Науково-педагогічні працівники кафедри туризму, що викладають навчальні дисципліни на освітньо-професійній програмі «Туризм», підвищували кваліфікацію протягом останніх 5 років, що підтверджено свідоцтвами про підвищення кваліфікації та довідками про стажування. Під час особистої зустрічі з науково-педагогічним складом кафедри туризму було з'ясовано, що академічний персонал задоволений можливостями підвищення кваліфікації та стажування, що надає ЛНАУ.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЛНАУ діє система рейтингу викладачів, яка закріплена Положенням про критерії, правила і процедури оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Львівського національного аграрного університету. З Положенням можна ознайомитись на сайті ЛНАУ за посиланням:
http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/4477_%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%A0%D0%B5%D0%B9%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2.%20%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%20%D1%82%D0%B0%20%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D1%83%20%D0%9B%D0%9D%D0%90%D0%A3.pdf
Викладачі кафедри туризму ознайомлені з цим Положенням. Під час зустрічі з ННП кафедри туризму, викладачами було відзначено

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Усі викладачі освітньо-професійної програми «Туризм» відповідають за професійною кваліфікацією. Викладачі постійно підвищують свій рівень педагогічної майстерності, кваліфікацію та проходять стажування як у ЗВО України, так і закордоном. Роботодавці беруть активну участь в оновленні ОП, навчального плану та проведенні практичних занять.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Рекомендовано ЛНАУ розробити власну програму підвищення кваліфікації викладачів для розвитку їх соціальних навичок та педагогічної майстерності.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Освітньо-професійна програма «Туризм» має високий рівень узгодженості із якісними характеристиками за підпритеріями 6.1 – 6.6. ОПП та освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідають Критерію 6

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Матеріально-технічна база представлена на достатньому рівні в Львівському національному аграрному університеті на кафедрі туризму для викладання дисциплін ОП. В ході проведення акредитації були перевірені аудиторії, бібліотека, їдальня, гуртожиток, медпункт та санітарно-технічні приміщення. Бібліотека має електронний каталог, обладнаний читальний зал та спеціальне приміщення де зберігаються раритетні, старовинні книги, в тому числі і посібники XVII-XVIII століть. Крім іншого, у науковій бібліотеці ЛНАУ до послуг користувачів є довідково-інформаційні періодичні українські та зарубіжні видання в електронному вигляді та бази даних з повнотекстовими ресурсами: Наукова періодика України, Агропром, Agronews, Polred, Agros, Agris, Agora, EBSKO, DOAJ, FaoSTAT [<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/naukbibl/elektronnabiblioteka.html>]. Відзначено наявність наукових лабораторій, а саме: навчальна лабораторія готельної справи, (196,7 м²), навчальна лабораторія організації та технології ресторанного обслуговування (637,6 м²), навчальна лабораторія інноваційних технологій у туризмі (50 м²). Крім іншого була перевірена наявність та доступність навчально-методичних матеріалів, що знаходяться у вільному доступі [<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/navmet2018.html>]. Окрім іншого експертній групі були надані силабуси за дисциплінами «Економіка туристичного підприємства» (денна форма навчання, 2019-2020 н.р.), та «Рекреалогія та рекреаційні комплекси світу» (денна форма навчання, 2019-2020 н.р.). розробка силабусів інших дисциплін ведеться.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно зі статутом ЗВО [<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/inform/statyt.html>] особи, які навчаються в академії, мають право на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами. Окрім того, ЛНАУ має положення щодо порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення у ЛНАУ, що було викладено в наказі №98а від 07.05.2018 [http://lnau.edu.ua/lnau/attachments/4477_%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D1%81%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%83%20%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%20%D0%B7%20%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8E%20%D1%82%D0%B0%20%D1%96%D0%BD%D1%88%D0%B8%D1%85%20%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%20%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%83%20%D0%9B%D0%9D%D0%90%D0%A3.pdf]. У ході інтерв'ю з здобувачами вищої освіти, а також з представниками НПП, було виявлено, що інформація надається через різні комунікаційні канали, своєчасно та прозоро.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті працює психолог, що допомагає першокурсникам проходити первинну адаптацію, та до котрого має можливість звернутись будь-який здобувач вищої освіти. Окрім іншого при спілкуванні з представниками самоврядування, та безпосередньо зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що у вищому навчальному закладі був сформований сприятливий морально-психологічний клімат, та випадків цькування (булінгу) та дискримінації не було.

Експертною групою було зазначено, що умови навчання у цілому забезпечують потребам та інтересам студентів. При плануванні змін до освітньої програми, до студентів та представників самоврядування дослуховуються, що підтверджується протоколами кафедри №5 від 19.11.2018, №10 від 10.04.2019, а також при безпосередньому спілкуванні з студентами та НПП. При виборі дисциплін викладачами кафедри надається консультація студентам.

Згідно слів представників самоврядування, заняття спортом та самодіяльністю заохочуються. Санітарно-технічний стан приміщень, що були оглянуті експертною комісією є задовільним, про що свідчать акти санітарно-епідеміологічного обстеження, пожежного стану.

Окрім іншого, для забезпечення максимально продуктивних умов у ВНЗ існує Положення про навчання за індивідуальним графіком [

http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/4477_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B7%D0%B0%20%D1%96%D0%BD%D0%B4%20%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%BC.pdf].

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Психологічна підтримка надається штатним психологом, окрім іншого кураторами, які слідкують за психологічним фоном та допомагають адаптації у вищому навчальному закладі. Взаємостосунки студентів з ЗВО реалізуються також більшим чином через кураторів, викладачів, та безпосередньо через гаранта ОП.

Під час зустрічі зі студентами, було виявлено що викладачі кафедри туризму приймають безпосередню участь у соціальній, організаційній, освітній та консультаційній підтримці. Це також підтверджують і анкетування студентів 2018-2019 н.р.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

ЛНАУ має положення щодо порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення у ЛНАУ, що було викладено в наказі №98а від 07.05.2018 [http://lnau.edu.ua/lnau/attachments/4477_%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D1%81%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%83%20%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%20%D0%B7%20%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8E%20%D1%82%D0%B0%20%D1%96%D0%BD%D1%88%D0%B8%D1%85%20%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%20%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%83%20%D0%9B%D0%9D%D0%90%D0%A3.pdf]

У ході спілкування з викладачами та студентами ЛНАУ було виявлено, що на цій ОП ще не здобували освіту особи з особливими освітніми потребами, однак на інших ОП такі випадки були і ці студенти отримували всі умови для реалізації права на освіту.

Також було виявлено, що у ВНЗ є ЛФК для груп студентів, які не мають можливості займатися фізичною культурою в повному обсязі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час спілкування з представниками самоврядування та студентами було виявлено, що випадків сексуального домагання, будь-якої дискримінації та корупції не було.

Здобувачі вищої освіти знають про Положення протидії корупції, Положення «Про забезпечення доступу до публічної інформації у ЛНАУ» та «Інструкцією з ведення діловодства в Університеті» [<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>]. Розгляд скарг і звернень у ЛНАУ відбувається шляхом надходження заяви ректору університету, який вирішує, хто повинен розглянути звернення. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до ЛНАУ, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян». З метою запобігання та протидії корупції у діяльності ЛНАУ, керуючись частиною 3 статті 62 Закону України «Про запобігання корупції», Статутом університету також передбачено захист здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного чи психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти, а також дотримання в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності, норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність усіх учасників академічної спільноти.

Окрім іншого було виявлено, що для вирішення конфліктів залучається Студентська рада та профспілкова організація студентів і аспірантів ЛНАУ та студентська самоврядна організація «Основа».

Також у ЛНАУ є скринька довіри, завдяки якій будь-який студент може сповістити про випадки дискримінації, сексуальних домагань чи корупції. Однак, необхідно зазначити, що заяви що надходять скриньки довіри не можуть бути анонімними (інакше їх не розглядають).

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Сильними сторонами кафедри туризму в ЛНАУ можна назвати лабораторії, в яких здобувачі вищої освіти можуть набути практичні навички та компетенції. Загальне матеріальне-технічне забезпечення знаходиться на задовільному рівні.

Окрім іншого на кафедрі туризму був сформований сприятливий морально-психологічний клімат, студенти при проведенні інтерв'ю акцентували увагу на довірчих відносинах з викладачами, що позитивно відображається на освітньому процесі.

Ще однією з найбільш сильних сторін є можливість впливу на освітню програму здобувачами вищої освіти. Це підтверджують слова студентів, та протоколи з засідання кафедри, на яких були присутні здобувачі вищої освіти (№5 від 19.11.2018, №10 від 10.04.2019 та іншими).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Недостатньо зрозумілий для студентів алгоритм вирішення конфліктів щодо сексуального домагання та дискримінації.

Має сенс розробити листівки / буклети, які наочно показувати що робити здобувачу вищої освіти в конфліктній ситуації, адже згідно зі словами студентів таких випадків зафіксовано не було, тож ця ситуація існує лише в теоретичній площині.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Освітня програма відповідає якісним характеристикам за підкритеріям 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 та 7.5. До того ж, підкритерій 7.6. також можна враховувати як задовільний, враховуючи контекст, та вагу кожного підкритерію ОП та освітня діяльність загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Загальні політики та процедури академії щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм затверджене у Положенні «Про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Львівському національному аграрному університеті», зокрема № 75 13.05.2019 р. [<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>].

Зокрема, положення містить підрозділ 3 «Порядок формування та затвердження освітніх програм». Для формування ОП спеціальності (спеціалізації) Вчена рада факультету своїм рішенням затверджує робочу групу з розробки ОП, керівник якої є гарантом ОП. Моніторинг ОП проводить Методична комісія та вчена рада факультету не рідше одного разу на рік. Визначені у положенні періодичність та процедури оновлення освітніх програм не порушуються.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертами було зазначено, що студенти та НПП при спілкуванні акцентували увагу на те, що здобувачі вищої освіти мають можливість безпосередньо впливати на перегляд ОП. Для того, щоб кожен студент був почутий кожного року проводиться анкетування студентів, згідно з Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті, введеного вдію наказом ректора від 27.06.2017 р. №141. Окрім іншого на засіданнях кафедри присутні здобувачі вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти були постійно залучені до процесу періодичного перегляду освітньо-професійної програми, що регулюється «Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Львівському національному аграрному університеті», зокрема № 75 від 13.05.2019 р. [<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>]

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертами було виявлено що протягом навчання на ОП здобувачі вищої освіти періодично беруть участь у зустрічах із представниками роботодавців. Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено те, що студенти приймають активну участь під час практик та стажувань. При інтерв'ю роботодавці акцентували увагу на те, що до їх думок прислуховуються, та періодично запрошують для спілкування зі студентами та на засідання кафедри.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП була сформована в 2017 році, тож на даний момент випускників не було. Однак згідно із політикою Львівський національний аграрний університет постійно та безперервно стежить за умовами працевлаштування та кар'єрного росту його випускників. Для цього було створено асоціацію випускників університету.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час роботи експертної групи було зазначено, що під час реалізації освітньо-професійної програми на засіданнях кафедри туризму розглядалися питання, що стосувалися виявлених недоліків (Протоколи №11 від 21.05.2018, №11 від 21.05.2019), пов'язаних з обмеженістю кількості дисциплін та кредитів.

На даний момент ОП змінюється, формується та доповнюється, що пов'язано з тим, що ОП була заснована 09.2017р. Було виявлено, що університет стежить за забезпеченням наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП програма «Туризм» акредитується вперше, тому на даний час були враховані лише недоліки з реалізації освітньо-професійної програми, що були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти Львівського національного аграрного університету.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

При інтерв'ю з науково-педагогічним персоналом та адміністрацією Львівського національного аграрного університету було виявлено що здійснюються заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Науково-педагогічний персонал кафедри поєднує викладацьку роботу із науковою діяльністю, що сприяє підвищенню рівня ефективності навчального процесу, удосконаленню змісту навчання із урахуванням сучасного стану і тенденцій розвитку зовнішньоекономічної, туристичної діяльності.

Також розвиток ОП регулюється наступними положеннями: «Положення про систему якості вищої освіти», «Методичні рекомендації з розробки освітніх програм, механізми моніторингу освітніх програм», «Положення про критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти».

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

У ході вивчення документів, спілкуванні зі студентами та органами самоврядування було виявлено, що здобувачі вищої освіти та стейкхолдери впливають на розвиток освітньої програми, що є сильною стороною ОП, оскільки кафедра туризму враховує тенденції ринку щодо вимог до знань, умінь і компетенцій, які необхідні для подальшого працевлаштування здобувачів вищої освіти.

Окрім іншого експертами було зазначено, що програма впродовж 2,5 років існування перебувала в динамічному розвитку враховуючи інтереси усіх сторін та притримуючись досвіду не лише вітчизняних, а й іноземних проєктів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

На даний момент основним умовним недоліком є відсутність практичного досвіду щодо змін ОП від зовнішнього забезпечення освіти та механізм змін, однак він є несуттєвим.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Освітня програма відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 та 8.7. Підкритерій 8.6. також можна враховувати як задовільний, враховуючи контекст, та вагу кожного підкритерію ОП та освітня діяльність загалом відповідають Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Основні внутрішні нормативно-правові акти, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. [<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>]

Взагалі всі правила, механізми та процедури дотримуються під час реалізації ОП «Туризм» в Львівському національному аграрному університеті. Експертною групою зазначено що можливо вважати недоліком правил для визнання результатів навчання, які отримані здобувачами у системі неформальної освіти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті подібні проекти не оприлюднювалися, однак експерти акцентували увагу на тому, що про зміни до ОП були попереджені стейкхолдери і здобувачі вищої освіти через інші комунікаційні канали. Це було підтверджено під час інтерв'ю.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті оприлюднена інформація щодо ОП, дисциплін та ОК [<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/navmet2018.html>].

Окрім іншого, зазначена вся необхідна інформація щодо актуальних новин на кафедрі [<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/f-s/zv/kafturyzm/newsturyzm.html>] та новин [університету <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/forstud.html>].

Однак експертами було зазначено, що необхідно аби підхід до структурування інформації та інтерфейса офіційного сайту був більш оптимізован та зручний для користувачів (user fendly).

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Достатня прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес в ЛНАУ і на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Відсутнє логічного структурування інформації на сайті. Інтерфейс офіційного сайту не достатньо оптимізован користувачів. На сайті проекти змін ОП не оприлюднювалися.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Освітня програма відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 9.1. Підкритерій 9.2 та 9.3 також можна враховувати як задовільний, враховуючи контекст, динаміку розвитку ОП та освітня діяльність загалом відповідають Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

-
---

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

-
---

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

-
---

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

-
---

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

-
---

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

-

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

-

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

-

Рівень відповідності Критерію 10:

-

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

-
---

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Одним із пріоритетів було визначення перспектив розвитку ОП. Під час інтерв'ю з гарантом ОП було гарантом зазначено, що активно проводяться заходи для підготовки до набору наступного року - активна профорієнтаційна робота. Проведене попереднє опитування бакалаврів 3 курсу, підтвердило їх бажання продовжити навчання на ОП «Туризм» за магістерською ОП, якщо вона буде відкрито. Інтерв'ю експертної групи із ректором та керівним менеджментом, також підтвердило наміри щодо розвитку ОП, та приділення їй науково-освітньої уваги.

Також започатковані маркетингово-технічні кроки для набору студентів в наступному році (створення курсів підготовки з іноземної мови для бакалаврів).

Особливістю ОП є акцент на отримання знань та вмінь щодо розвитку сталого туризму на Львівщині, із пошуком нових можливостей туристської ресурсної бази та побажань роботодавців. Це підтверджується освітніми компонентами ОП та науковими дослідженнями студентів, їх участю в студентських конференціях та олімпіаді. Спілкування із викладачами, студентами та роботодавцями підтверджує їх лояльність та налаштованість на співпрацю і розвиток ЗВО, та можливість і бажання розвитку ОП. Загальна організаційна, матеріально-технічна та соціальна інфраструктура також відповідає вимогам для розвитку ОП.

ЛНАУ знаходиться в м. Дубляни, поблизу із м. Львів, яке є висококонкурентним освітянським та туристським середовищем, але водночас воно має великі потреби в оновленні на робочих місяцях у сфері послуг, що також можна розглядати як перспективність для розвитку ОП.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	А
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	—

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

[-] дорадчий висновок представника роботодавців

[-] окремі думки членів експертної групи

[-] інші документи _____

програма відвідування ЗВО

http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/5996_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%9B%D0%9D%D0%90%D0%A3%20%D0%B711-12-19%20.pdf

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

Д.е.н., доцент, завідувач кафедри
туристичного бізнесу та рекреації ОНАХТ

О.О. Меліх

Члени експертної групи (електронні підписи)

Д.е.н., завідувач кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва
Національного університету «Львівська політехніка», професор

О.В. Пирог

Здобувач вищої освіти Харківського національного економічного університету імені
Семена Кузнеця

К.В. Касенкова